بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2018/HC-A/75
- އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:
  - ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: -
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:
  - ނަން: އިބްރާހީމް ހުސާން
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ގ. ހިލްމާން/ ސ. ފޭދޫ
  - އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A038866
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ގ. ހިލްމާން/ ސ. ފޭދޫ
- ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 06 ޛުލްޤަޢިދާ 1439 / 23 ޖުލައި 2018
  - ނިމުނު ތާރީޚު: 16 މުޙައްރަމް 1441 / 15 ސެޕްޓެމްބަރ 2019
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާ
- ނިންމިކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: [illegible]
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 26 ޑިސެމްބަރު 2017
- ނިމުނު ތާރީޚު: 27 ޑިސެމްބަރު 2017

- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު އަލީ ސަމީރު   އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން   ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
(ރިޔާސަތު)

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ނޫންކަމަށް ބުނެ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދައުލަތުން ދަޢުވާ ކޮށްފައިވަނީ ސ. ފޭދޫ / ގ. ހިތަދޫން ހުސައިނަށެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ [illegible] ކުރިއަށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ދަޢުވާކުރެވިފައިވަނީ، ސ. ފޭދޫ / ގ. ހިތަދޫން އިބްރާހީމް ހުސައިނާގެ [illegible] ސާރޗުގައި ހުރި މާއްދާ [illegible] ބުނެ އެ [illegible] އިބްރާހީމް ހުސައިނާގެ [illegible]

އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] "[illegible]" [illegible] 21 [illegible] 2017 [illegible] ގ. ހިތަދޫން އިބްރާހީމް ހުސައިނާގެ [illegible]

[illegible] 2017 [illegible] 21 [illegible]

[illegible]

ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސްފައިވާ [illegible] ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ ޖިނާއީ ތުހުމަތަކާއި ގުޅުވައިގެންކަމަށް [illegible] އެ [illegible] ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންދިއުމުގައި، ފުލުހުން [illegible] ގޮތް، ޖިނާއީ [illegible] ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި [illegible] ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ [illegible]، ޖިނާއީ މައްސަލައާ ގުޅިގެން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] ގުޅުވައިގެން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓުމަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 44 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފު [illegible]، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން [illegible] [illegible] ޖިނާއީ މައްސަލައާ ގުޅިގެން، 21 ޑިސެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު، ގ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސްފައިވާ [illegible]، ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސްފައިވާ [illegible]، [illegible] [illegible]، ގ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]..." [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބެލުމުން [illegible].

2. [illegible] [illegible] ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]:

- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ އަމުރަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 50 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އުޞޫލުން ދިމާއަށްކުރެއްވުމެއްނޫނި ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅައި ދެއްވާފައެވެ.

3. މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކަވާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ގެ މައްސަލާ ނިމިފައިވާގޮތް ބަލައި އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތަށް ބުނީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައި އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނައި ބެލީމެ، މިމައްސަލާ ނިންމުމުގައި މިމައްސަލާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މެދުގައި ތަފާތު ބަހުސްކުރެވިފައިވާތީއާއި، އެގޮތުން އަޑުއިއްވުމާ ތަފާތު ރިސްކްފެކްޓަރު ސާބިތުވާ ޢުޤޫބާތުގެ ތަފާތުތަކާއި، އެއްވަރެއްގެ ތަފާތުތަކީ ރިސްކްފެކްޓަރު އަދި ސަބަބުތަކާއި ރިސްކްފެކްޓަރު މުޅިއަކުން ނިޔާގެ ތަފާތުތަކަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

އަޑުއިވުނު ތަފާތު: ރިސްކްފެކްޓަރު ސާބިތުވާ ޢުޤޫބާތުގެ ތަފާތާއި ބަދަލު ދިނުމުގައިވާ އަސާސްތައް:

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ގެ މައްސަލާގައި، ސ. މާޑު / ގ. ހިތަދޫން އިބްރާހީމް މުޙައްމަދުގެ ޖިނާއީކުރިމަތިވެގެ ދަށުގައިވާ "ޕެންސަކަން" ސަރޗުގައި ހުރި މުދާ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ހިފެހެއްޓިފައިވާކަމަށް ބުނެ އެ މުދާ ދިނުމަށްފަހު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދުގެ ވަރުގަދަ މާއްދާއެއް ޑްރަގް ބޭނުންކުރާކަމަށް ހުށަހެޅުމުން، 21 ޖެނުއަރީ 2017 ވަނަ ދުވަހު، "ޕެންސަކަން" ސަރޗު ބަލައިދޭނެކަމުގައި ހަމަޖެހުނު ގުޅިގެން އިބްރާހީމް މުޙައްމަދުގެ މައްސަލަ މި މައްސަލައިގައި ދުވަހުގެ ކުރިއަށްދިއުމާ ހަމައަށްދެވުން، ޖިނާއީ ބޮޑުކުރުވައި ކުރިޔަށް ދާކަމަށް ނިންމާފައި، ޕެންސަކަން ސަރޗު ބަލައިފިނދުނުކުރަށް ވެރިކަމުގެ ބޮޑުމުގެ ދަރަނި ގެންގުޅުއްވާ ޤާނޫނީ ގާތުގެ ބޮޑުކަމުގެ ބޮޑުމުގެ ދަރަނި ގެންގުޅުއްވާ ޖިނާއީ ބޮޑުކުރުވައި ގަވާއިދުގެންނަވާ ނުބައިކަމެއް، އެ ޤާނޫނީ ގާތުގެ ބޮޑުކަމުގެ ބޮޑުމުގެ ދަރަނި

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އޯކިޑްމަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ. ފޯނު: 3325029، ފެކްސް: 3316471

އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

ގެންދިއުމުގައި ފުލުހުން އަމަލުކުރަންވާ ގޮތް ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި [illegible] ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ޓ) ގައި [illegible]، ޖިނާއީ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން [illegible] ހާލަތެއްގައި [illegible]، [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 44 ވަނަ މާއްދާއާ ވެސް [illegible] "ޓެލިފޯން" [illegible]، [illegible]، [illegible]، [illegible] "ޓެލިފޯން" [illegible] އެނގެއެވެ.

(ނ) ދެވަނަ ކަމަކީ، [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 50 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]، [illegible]

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 50 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]، [illegible]

[illegible]، [illegible] ސ. [illegible] / ގ. [illegible]

[illegible] "ޑިޓެންޝަން" [illegible]

[illegible]،

[illegible] "ޑިޓެންޝަން"

[illegible] ނަންބަރު

145-J/BF/2017/634 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން "ޑިޓެންޝަން" [illegible]

[illegible] "ޑިޓެންޝަން"

[illegible]

[illegible]،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ

ދަށުން ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން [illegible]

[illegible] ނުވަތަ އެ [illegible]

[illegible]،

"ޑިޓެންޝަން" [illegible]

[illegible]،

"ޑިޓެންޝަން" [illegible]،

[illegible]

[illegible]،

"ޑިޓެންޝަން" [illegible]

[illegible]،

[illegible]

ފަރާތްތަކަށް އެފަރާތަކަށް ދޫކުރެވޭ "permit to import liquor into the Maldives" އަށް ބުނެވުން އެނގެންއޮންނަކަމާއި،

އިސްތިރާދު މުސްކިރާތުގެ ބާސިނުދުގައި "ޕްރޮސެސަރ" ސަޕްލައި ކަލާ ހާސްކުރުމަށްޓަކައި ކޮރެވޯސް ޓޫރިސް ސަރވިސްގެ ބުޅުގެ ދަރަށް އާގައިވާ ވިޔަ އަދަދުގެ ބަދަލާ ގެންގުޅުއްވައިން، ކޮރެވޯސް ޓޫރިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ކަރުދާހު ބަރުދާސްތަކުގެ ހިސާބު ކަރުވިދި އިސްތިރާދު މުސްކިރާތު ކާވަޔިތިނަވާތް، މި ވަޅުސަރާގައި އަދުދު ނަރުދާ ހަދައިދިން ބަރުދަހުގެ ކަރުވިގެން އިސްތިރާދު މުސްކިރާތު ކޮރެވޯސް ޓޫރިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ސަރާދުއްކުރުއިނާވައިން، އަދުދު ނަރުދާ ހަދައިން މި ވަޅުސަރާއާ ގުޅިގެން އިސްތިރާދު މުސްކިރާތުގެ ވައްކަން އެއްވެސް ބަރުދަހުއްކުރުއިވާކަން ކޮރެވޯސް ޓޫރިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އިސްތިރާދު މުސްކިރާތައް އަތްގެ އިނވާކަމާއި،

ކޮރެވޯސް ޓޫރިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އިސްތިރާދު މުސްކިރާތުގެ ވައްކަން ބަރުދަހުއްކުރުއިވާކަން އެނގެންއޮތީއިން، އަދި މި ވަޅުސަރާއާ ގުޅިގެން ބަރުދަހުކަމަށް ކުރުއިވަނީ "ޕްރޮސެސަރ" ސަޕްލައިގައި ވަސައްކަރުކަރުދުރާ ފަރާތްތަކުގެ ވައްކަން ކަލާގައިވިއިން، "ޕްރޮސެސަރ" ސަޕްލައިން ފުރުހަތުގެ ބުރުދުގެ ދަރަށް ގެންދިޔުން ބަރުދާ ފުރިހަމަ ޑޮކިއުމަންޓް ޖިހާދުން ހިސާބުވާ ބަރުކުރަކަން ފުރުހަތުގެ ފަރާތުންވާ ބަރުއިވާފައިން، އެ ބަރުކަ ބަރަޑީގެ ބަރުދަރުކަމަށް ބާން ހިފުހައްޓަން ސަބަބު ކޮރެވޯސް ޓޫރިސް ސަރވިސްއަށް ބަރުދިވުއިވާފައި، އެދުނުކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރި ކަރިޔާރު ކަޒިޔާގެ ކަރިޔާރު ކަޒިޔާގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ގެ ސިއްރާގައި ކޮރެވޯސް ޓޫރިސް ސަރވިސްގެ ވައްކަން ކުރުއިވާ ކަރިޔާރު ކަޒިޔާގެ ނަންބަރު 145-J/(MH-002/2017/02 ޖުލައި 27) 2017 ނަންބަރު އަދުދުގައި "ޕްރޮސެސަރ" ސަޕްލައި ބަދަލުހާސްކުރުމަށް ފުރުހަތުގެ ބުރުދުގެ ދަރަށް ގެންދިޔުން ދޫކޮށްފައިވާ ފުރުހަތުގެ ބުރުދުގެ ދަރަށް ގެންދޭސްވައިވާ ފުރުހަތުގެ ބުރުދުގެ ބަރުކުރަކަން ކަރުޖެހުއްވުމާ، އެހެނިހެން އިސްތިރާދު މުސްކިރާތު ބަދަލުކަރުދުކަން އަދުދުކަރުއްވައިވާ ސަރުދާ އަދި ފުރުހަތު ޢަސްކަރީ ކާކުދެއްސަކަން އަރަރުއްނަހަރު ވަރުހުކަރުދާކަމަށް.

ވީމާ، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެޕީލް ހުކުމާއެކު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ގެ ސިޓީއާގައި ޕްރޮބޭޝަން ސަރވިސްގެ މައްސަލަ ކަނޑައެޅި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/(MH-002/2017/02 (27 ޑިސެމްބަރު 2017) ކޯޓު އަމުރުން ބަދަލު ގެނައުމަށްދެކޭ ބަދަލު ކުރިއަށްގެންދިޔަ މިމަރުޙަލާގެ ބޭނުމާއި ދަލީލު އިސްލާހުވެފައެވެ.

އަލްއުސްތާޛް ޙުކުމް: ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރާއި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒްގެ ޚިޔާލާއި، އެއްބަސްވެ ބިނާކުރެވިފައިވާ އަސާސްތައް:

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، މިމައްސަލައިގައި ބައްޕަ ކުރި ބަރުގަރަށް، ގާއިމު ދިރާޔާ ބަރުގަރު ގެންގުޅެ އެތެރެވިގެ ވިޔަފާރިކުރިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު މަސްތުވާތަކެތި ގެނގުޅުން ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:145-J/(MH-002/2017/02 ކޯޓުން އަމުރުގެ ދަށުން "ޕްރޮބޭޝަން" ނަމަކަށް ކިޔާ ސަޒާއި ބަލާއިސްކޮށް ކުރުމުގައި ދޫކޮށް ދިރާޔާ ބަރުގަރު ގެންގުޅުނުކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު ޝަރުޢީ ގޮތުގެ ކުރިން ހުރި ބަރުގަރާ ފުރުޞަތު ދެވިފައިވާ، "ޕްރޮބޭޝަން" ސަޒާއި ބަލާއިސްކުރުމަށް ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިވާ ގާއިމު ބަރުގަރު ގެންގުޅުނު އަދަދެއްގެ ވިޔަފާރި ކުރިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މިމައްސަލައިގައި، މާލެ ތިލަފުށިން 07 ދުވަސް ބަރުގަރާއި ހަވާލު ކުރެވުނު ބަޔާނާއި "ޕްރޮބޭޝަން" ސަޒާގެ ބޭރު ފަރާތް ކަމަށް އޮތުމަށް އެއްގޮތަށް ބަލައި ފަރާތް ބަރުގަރުން "ޕްރޮބޭޝަން" ސަޒާގައި ގެންގުޅެ ބެލުމުގެ ބަރުގަރުކަމަށްވާތީ، ގާއިމު ދިރާޔާ މާލެ ތިލަފުށިން ބަރުގަރު އެތެރެ ކުރިވެސް އަނބުރާ ގެނައި ގެނެސް އަދަބު ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާތީ، އަނބުރާ ދެނެގަނެ "ޕްރޮބޭޝަން" ސަޒާއިން ފުރަތަމަ ބަލާއިސްކުރި ބަރުގަރާ މާލެ ތިލަފުށިން ފުރަތަމަ ހަވާލު ކުރި ބެލުމާއި އެއްގޮތަށް ގެނެސް ދޭ ފަރާތުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ ދެކޮޅު ފަރާތް ބަރުގަރު މިމައްސަލައިގައި ވާނީ ގޮތުން ބަދަލުކުރެވިފައި ނުވާ ކަމެއް ހުރިކަމަށް އެކަން އެކަށީގެންވެއެވެ.

(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ، މިމައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ބަލައި ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ގޮތުގެ ތެރެއިން، "ޕްރޮބޭޝަން" ސަޒާގެ ތަރުތީބު އަދި ފުރުޞަތުގެ ބަރުގަރު ގޮތަށް ގެންގުޅުން ބަރުގަރުގެ ތަރުތީބު ކަމަށް ބަލާ

އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ އިބްރާހީމް މުސްތަފާގެ ޤައިދު ޙުކުމްކުރެވިފައިވާތީ، މިމައްސަލަ މިގޮތަށް ހިނގުމުގެ އަސާސްއަކަށްވާން ދަރަނިވެރިން ބަލައިފައިވަނީ، "ޤާނޫނު ގެނުން ނުކުރި" ކަމަށްކަމުގައި މައްސަލައިގައި ދަޢުވާލިބޭ ޙުކުމް ކަނޑައަޅަން ޝަރީޢަތުން ކުރިއަށް ގެންދެވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާތަކުގެ ތެރެއިން ބަޔާން ނުކުރެވޭތީއެވެ،

މިޤާނޫނުގެ ޤާނޫނު ގެނެސް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާ ކަމުގެ "ޤާނޫނީ ގޮތުން" ސާފު ވަކިން ދައުލަތުން ނުހުށަހަޅައިފިނަމަވެސް، މިމައްސަލައިގައި ބައްޔަކު ކުށް ކުރުމުގެ ނިޔަތް ހުރި ކަމުގެ ހެކި ނެތް ކަމަށް ބުނެ ޙުކުމެއް ކަނޑައަޅައި ބަލައިގެން ނުވާނެކަމާއި ޙުކުމް ކުރުމާއި ބެހޭ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމުގެ ޝަރީޢަތުގެ ބައެއް ކުށްތަކުގައި ނިޔަތް ސާބިތުކުރުމަކާ ނުލާ ވެސް ކުށް ސާބިތުވާ ގޮތަށް ޤާނޫނު ހަދާފައިވާކަމާއި، ނިޔަތް ކަނޑައަޅާ ޝަރުޠުތަކާ ނުލާ ކުށެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ވަކި ކުށްތަކެއް ކަމުގައިވާ، އެކުށް ބެލުމުގައި ޝަރުޠުތައް ނުވާނެކަމުގައި ދައުލަތުގެ ގޮތުން ބަހުސްކޮށްފައިވާ ކަމާއި، ކޮންމެ ކުށެއް "ޖިނާއީ ބޯހިލު" ކަނޑައަޅާ ކުށްތައްކަމުގައި ބަލާ ގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 07 ވަނަ ޝަރީޢަތަކަށް "ޖިނާއީ ބޯހިލު" ކަނޑައެޅިގެން ކުށްތައް ބަލާނެ ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިވާކަމާއި، އެކަމާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ދަޢުވާގެ ބައެއް ކުށްތައް، އަދި ކުށް ކުރުމަށް ހުރި ސަބަބު ތަކެއް ނުވާނެ ކަމުގެ އިތުރުން، ޝަރީޢަތަށް އަދި ކުރިން ހުޅުވާލެވިފައިވާ ކުށްތައް ސާބިތުކުރުމަށް ޝަރީޢަތަށް ބަލަން ޖެހެނީ ކޮން ވަގުތަކު ކަމުގައިވާ، ބައެއް ކުށްތަކަށް ނިޔަތް ބޭނުން ނުވާކަމާއި، ނިޔަތަކީ ކުށްތަކަށް ބަލައިގެން ބަދަލުވާ ކަމެއް ކަމުގައިވާ، ޝަރީޢަތް ކުރިއަށްދާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކުގެ ތެރެއިން ބަލާ ކަމަށްވާ، ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅޭ ކަންތައް ބެލޭނީ ޤާނޫނު މަނާކޮށްފައިވާ ގޮތަށް (malum prohibitum) ބަލާ ކަންތައްތަކަކީ ކަމުގައިވާ އަދި އެއީ ޙަޤީޤަތުގައި ނުބައިކަމަށް ބެލޭ (malum in se) ކުށްތަކުގެ ތެރޭގައި ނުހިމެނޭ ކަމާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 75/4(ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން މަނާކުރާ ތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން އިސްތިސްނާއީ ގޮތެއްގައި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގެންގުޅޭ ގޮތަށް އޭގެ ބަޔާންކުރާ ބަލާ ކުރެވޭ ބައެއްކަމުގައި ކުށެއް ކަމުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމަށް ކަށަވަރު ކުރެވޭ ތަކެތި ހިމެނޭ ޝަރުޠުތަކެއް ވެސް ކަމުގައިވާ، އޭނާގެ އަމަލުތަކުން ކުށްކުރުމުގެ ޤަޞްދުގައި ޤާނޫނު ތަޢާރުފު ކުރެވިފައިވާ ކަމުގައިވާ، މިގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރުމަށް ގެންދާ އަމަލުތަކަށް ޤާނޫނީ ކަމަށް ބަލާފައިވާ ޤާނޫނީ ޢަމަލުގައި ތަޢާރުފު ކުރެވިފައިވާ ކުށަކީ ބަލާ ޝަރުޠުގެ ކުށެއް

[illegible] ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެ ކަމެވެ.

(ނ) [illegible] މިމައްސަލައިގައި، [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 44ވަނަ މާއްދާ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 44ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] 21 ޑިސެމްބަރު 2017ވަނަ ދުވަހު، [illegible]

ބެލުމުގެ ދަށުގައިވާ ސަރވިސްގެ ވާރ ވޯރަންޓު ނަގަންނަވާފައި، އެސަރވިސްގެ ވާރ އަދި އިބްރާހީމް މުސާން ހިނގާ ބާރުއެޅުމާއި އެގޮތުން ޢަމަލުކުރި، ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ވާން ގެންދިޔުމަށް ޙާލަތުގެ އަދިވެސް ހުރި އިބްރާހީމް މުސާން ކަމުގެ ވިޔާފާރިކުރާ ބާރުގައި ގެންދިޔުމަށް ބޭނުންވާ ގުޅިގެން އެކަން ކުރުމަށް، މިއީ ފުލުހުން އެމަސައްކަތް ޢަމަލު ކުރުން ޤާނޫނުން ހުއްދަކުރާ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް (probable cause) ކަމާއި، އިބްރާހީމް މުސާން، ޕްރޮސިކިއުޝަން ސަރވިސްގެ ބޭނުމާއި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބަނދަރުން އެތެރެކުރި ބަޔަކު ހުރި ދުވަސްވަރު ކުރީގައި ފުލުހުންގެ ޝަރީޢަތުގެ ބައެއް އިޖުރާއާތު ނިންމަވާފައި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެނބުރި ބަލަހައްޓަން ދަޢުވާކުރުމަށް ކުރިމަތިވި އިޖުރާއަތު ފެންނަ ޙާލަތު ކުރިމަތިވުމުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެކަމަށް ނިސްބަތްވާ ވިޔަފާރިއަށް ކަމަށް ނުވަތަ އެކަން ކުރިމަތިވުމާ ގުޅިގެން ހޯދުމަށް ކަމަށް ކަމަށްވާތީ، ދުވަސްވަރު މުއާމަލާތް ކުރުމަށް ކަމަށް ދަޢުވާ ކުރެވިފައިވާ ހުއްދަ، ފުލުހުން ކުރިމަތިވި ޤަޟިއްޔާ އެކަށައަޅާފައި، އެބަޔަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގެނެސްދިނުމަށް ކަމަކީ ކުރިމަތިވާ ކަމަށްކަމާއި، 21 ޑިސެމްބަރު

2017 ވަނަ ދުވަހު، ޕްރޮސިކިއުޝަން ސަރވިސް ބަލައިގަތުމަށް ނުކުތުމުން އޭރުން ގެނައުމަށް ކުރުމަށް އިބްރާހީމް މުސާންގެ މައްސަލަ ބަލައިގަނެ ނިންމުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުކުމަކަށް ހުށަހެޅުމަށް، ޝަރީޢަތް ކަނޑައެޅުމާއި އަދި ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ދެކުމާއި ހަމަޖެހުމުގެ ބައެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ހުށަހެޅި ކަމަށް ބެލުމާއި ކަމަށްވާތީ، އެކަމަށް ސަބަބުތަކެއްގެ ކަމަށް ފުލުހުން ހުށަހަޅާފައި ކުރިއަށް ގެންދަވާ ގޮތުން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެނެސް ކަށަވަރު އެބައި ހުށަހެޅުމަށް ކުރަން ކޮށްފައިވާ އެފަދަ ކަމަށް، އިބްރާހީމް މުސާންގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި އެކަމާ ޕްރޮސިކިއުޝަން ސަރވިސް ފުރަތަމަ ބަޔާން ކަމުގެ ސަބަބުތަކުގެ ޙާލަތު ހަމަޖެހިގެންދާނެ ހުއްދަ ދެއްވާފައި، އެހެން ހުރި އިބްރާހީމް މުސާން ޝަރީޢަތުން ބަލައިގަތުމަށް ސަބަބުތަކުގެ ފުލުހުންނަށް އެންގުމުގެ ދިވެހިރާއްޖެ ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ހަވާލުކޮށްފައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ފުރަތަމަ އިބްރާހީމް މުސާންގެ މައްސަލަ ބަލައިގަތުމަށް ކަމަށްވާ ނިންމާ، ފުލުހުންގެ ބޭނުމަށް ބަޔާންކުރެވިފައި އިބްރާހީމް މުސާންގެ ޕްރޮސިކިއުޝަން ގެނެސްދިނުމަށް ކަމަށް ކަމަށްވާތީ އަދި ކަމަށްވެއްޖެ ބެލުމުގެ މައްސަލަ ކުރަން ކަމަށްވާތީ، އެކަމަށް ބޭނުންވާ އިބްރާހީމް މުސާންގެ މައްސަލަ އިސްލާމް ބެލުމުގެ ނިންމަވައި، އެކަމަކީ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެނައުން ދަޢުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ހުއްދަ ކަމަށްވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި

އެބަހެރި ފެންނަ ބަހައިފުދި ކަރު އިދާރާގެ ބަދަލުގެ ދަރުގައި ބަހައްޓާފައިވަނީ "ފޮރެންސިކް ކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު"ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިން އެގޭން އޮންނަކަމާއި، މިމައްސަލައިގައި، މިތަކެތީގެ ތަރިކާތައް ތަސްލީ ސިޔާއްސަގައި ތުހުމަތު ކަނޑި ސާމާނު ކަނޑިވައި ނަގައިދަމުން، "ޗެއިން ކަސްޓަޑީ" ސަރުކާރު ބަލާސްކުރުވުން އިނު މިބަޔާނުގެ ތަފާސީލުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އަދި އެވަގުތު އެބަޔާއްގައި ބެހޭ ގޮތުން މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް ފުރުސަތު އިދާރާއަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އެދިފައިވަނީ ބައްދަލުކުރުމުގެ އަޑުއެހުމުގައި އެކަމަށް އެއްޗެއް އިނގޭތީ ދެއްވުން، ޖިނާއީ މަޙްކަމާއެގެ ތުހުމަތު ގޮވާފައި ކުރީ ދުވަސް ރައްކާ ކުރެވުނު ދެމުގެ އެކަށީ ގެބަވެރިން ހުކުމް ކަމުތަކު ފާހަގަކުރާ ޙަވާލާކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުގެ މަސައްކަތް ތަސްޖީލްކުރު ތުހުމަތު އެކަން އެކުލަވައި އެންގެ ބަލައިގަތުން ޗެކްސާއިޓު ކުރުމުގެ ބަޔާން ބަދަލުވެގެން ދުވަހު ވަކި ނުކުތް އެގޭން ކޯޓުން، ކުރިމަތިން ނަގާގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ފަސްޓްރާގައި ކުރައްވާފައިވާ އަމުރަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 50 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި ކުރައްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވޭ ކަމެވެ.

އެހެންކަމުން، ޕޮލިސް ފޮރެންސިކް ސަރވިސްއިން ބަލައިގަތުމުން ގެނައި ޖިނާއީ މަހްކަމާ ގުޅިގެން، 21 ޑިސެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު، ގ.ނިލަމިން އިބްރާހީމް ޝަހުނާޒުގެ މިލްކުގައިވާ ޕެކެޓްސަކުން ސާމްޕަލް ބަލައި ޓެސްޓްކުރުމަށްފަހު، ޒުހުރުގެ ބަދަލުގެ ދަރަނި ގަންޑުސްޓްކުރިގެ ތަކެތި، ޒުހުރުގެ ބަދަލުގެ ދަރަނި ގަންޑުސްޓްކުރިއެއް، ފެންނަ މިގޮތަށްކަމަށް ދަރުކާޖެހި ކަނޑައެޅުމާއި އެއް އެއްޗެއް ކޮޅުވަކަން، ޕެކޭޖްސަކުން ސާމްޕަލް ބަލައި ޓެސްޓްކުރުމަށް ޒުހުރުގެ ބަދަލުގެ ދަރަނި ގަންޑުސްޓްކުރިއެއް، އެބަހެދިގެ ވަކި ހަމަޖެހުމާއި، ގ.ނިލަމިން އިބްރާހީމް ޝަހުނާޒު ޕެކޭޖް އެކަހަލަ ތަޙުލީލުކުރުމަށް ޗެކްޕޮއިންޓް ޒުހުރު ސާމްޕަލްގެ މައްސަލަ ކަނޑައެޅުމަށް ބޭނުން އެކުލަވައި ގޮތަށް ހެދުނުކަމެވެ.

(ބ) ހަތަރު ކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ހިނގުން މިޤަޟިއްޔާއި ގުޅިގެން ބޭއްވުމަށް ތާވަލް ކުރެވުނު ޙުކުމްކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] ގ.[illegible] / އިބްރާހީމް ރުސްތާމަށް މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-B6/CHT/2019/4338 (11 ސެޕްޓެމްބަރ 2019) ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ހަވާލުކުރުން [illegible] އިބްރާހީމް ރުސްތާމްގެ [illegible] [illegible] [illegible]، އިބްރާހީމް ރުސްތާމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިބްރާހީމް [illegible] [illegible] މިކޯޓުގެ ހުއްދަ [illegible] މިމައްސަލައިގައި [illegible]، އިބްރާހީމް ރުސްތާމްގެ [illegible] ބާޠިލުވެއެވެ.

ވީމާ، މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ދެކެނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/(MH-002/2017/02 (27 ޑިސެމްބަރު 2017) ކޯޓު އަމުރަށް ބަދަލު [illegible]

- **ޙުކުމް:**

[illegible]، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދިޔަ [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH001/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/(MH-002/2017/02 (27 ޑިސެމްބަރު 2017) އަމުރު މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ބާޠިލްކޮށް، ގ.[illegible]، އިބްރާހީމް ރުސްތާމްގެ [illegible] [illegible] ޙުކުމްކުރީމެވެ.